

Mistä lastensuojelussa on kyse?

Jokaisella lapsella on oikeus erityiseen suojeluun. Lapselle kuuluu turvallinen ja virikkeellinen kasvuympäristö, jotta hän voi kehittyä tasapainoisesti ja monipuolisesti. Lastensuojeluviranomaisen velvollisuus on auttaa lasta, jos lapsen kotiolot eivät ole riittävän turvalliset ja vanhemmat laiminlyövät lapsen hoidon, tai jos lapsi tai nuori itse vaarantaa hyvinvointiaan.

Lastensuojelu käsittää

- palvelutarpeen arvioinnin
- avohuollon
- sijaishuollon
- jälkihuollon.

Palvelutarpeen arviointi

Kun lastensuojeluilmoitus tulee sosiaalityön tietoon, on sosiaalityöntekijän velvollisuus selvittää, tarvitseeko lapsi tai perhe lastensuojelun tukea.

Jos palvelutarpeen arvioinnin aikana ilmenee, että lapsen tilanne täyttää lastensuojelun kriteerit, on mahdollisuus saada tukea lastensuojelun sosiaalityöntekijältä, tehostetusta perhetyöstä tai muista avohuollon palveluista. Lastensuojelun asiakkuudesta ilmoitetaan huoltajalle.

Lastensuojelun asiakkaana olevalle lapselle nimetään lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä ja hänelle laaditaan asiakassuunnitelma. Suunnitelmaan kirjataan tuen tarve, palvelut ja asiat, joihin pyritään vaikuttamaan, sekä arvioitu aika, jonka kuluessa tavoitteet pyritään saavuttamaan. Asiakassuunnitelma laaditaan ja tarkistetaan yhteistyössä lapsen ja huoltajan kanssa, sekä tarvittaessa lasta hoitavan tai edustavan henkilön kanssa. Lastensuojelua koskevat tiedot kirjataan lapsen tai nuoren lastensuojelun asiakirjoihin.

Avohuollon palvelut

Lastensuojelu järjestetään ensisijaisesti avohuollon tukitoimien avulla. Näitä ovat esimerkiksi tehostettu perhetyö, perhekuntoutus, lasten päivähoito, tukihenkilö tai tukiperhe, lasta kuntouttavat hoito- ja terapiapalvelut sekä loma- ja virkistystoiminta. Lapsi voidaan myös sijoittaa avohuollon tukitoimena joko yksin tai yhdessä vanhempiensa kanssa.

Lapsi tai nuori sijaishuollossa

Joskus perheen ongelmat ja lapsen tilanne ovat niin vakava että avohuollon tukitoimet eivät riitä, ja lapsen etu vaatii hänen ottamistaan huostaan. Huostaan otetulle lapselle etsitään sijaishuoltopaikkaa sijaisperheestä, ammatillisesta perhekodista tai lastensuojelulaitoksesta.

Huostaanotto on viimesijainen ja lapsen ja perheen elämään voimakkaimmin vaikuttava keino turvata lapsen hyvinvointi. Lapsi on otettava huostaan silloin, kun lapsen terveys ja kehitys uhkaavat vakavasti vaarantua ja avohuollon toimenpiteet on todettu riittämättömiksi tai mahdottomiksi toteuttaa. Perusteena on myös, että sijaishuolto on lapsen edun mukaista.

Jälkihuolto

Huostaanotto on voimassa toistaiseksi, eli niin kauan kuin lapsi sitä tarvitsee. Huostaanotto päättyy

viimeistään kun nuori täyttää 18 vuotta. Huostaanotto voidaan lopettaa aikaisemminkin, mikäli sille ei enää löydy perusteita.

Huostaanoton päätyttyä lasta ja nuorta tuetaan jälkihuollolla. Jälkihuolto tarkoittaa asumiseen, toimeentuloon, työhön ja opiskeluun liittyviä tukitoimia. Jälkihuolto loppuu viimeistään, kun nuori täyttää 21 vuotta tai sijoituksen päättymisestä on kulunut viisi vuotta.

Myös lapsi, joka on ollut yli puoli vuotta sijoitettuna avohoidon tukitoimena, on oikeutettu jälkihuoltoon.